

Değerli dostlar,

Paris, 4 Mayıs 1984

Evren-Özal diktatörlüğünün artan baskılarına karşı yükselen demokrasi savaşımında halkımızla dayanışma için her olanağı değerlendirmenin yarar ve zorunluğu açıktır. İşte bu bağlamda AET (Avrupa Ekonomik Topluluğu) üyesi olan 10 ülkede 17 Haziran 1984 günü yapılacak Avrupa Parlamentosu seçimleri bu ülkelerdeki dayanışma komitelerinin önüne yeni bir olanak getirebilecek nitelik taşımaktadır.

Bu seçimlere yönelik kampanyalar başlamıştır. Kuşkusuz her ülkedeki seçim kampanyaları o ülkedeki özgün koşullara, özgün politik gündeme bağlı ve koşut olarak sürecektir. Neki bu durum, o ülkelerdeki dayanışma komitelerinin somut durumları değerlendirerek çizecekleri özgün çalışma yöntemleriyle Türkiye konusunu seçim kampanyalarına taşımalarına bir engel yaratmayacaktır.

Örnek verilecek olursa; bu ülkelerden Fransa'da sağ partiler bu seçimlerde toplam olarak %50'nin üzerinde oy alarak sol'un artık çoğunluk olmadığını ve erkdeki sol hükümetin konumlarını sarsmayı öngörmektedirler. Bu nedenle de seçim propogandalarını öncelikle iç politika konuları üzerine bina etmektedirler. Buna karşılık sol partiler ise seçim propogandalarında öncelikle "Avrupa sorunları" nı işlemektedirler. Türkiye'nin AET'ye aday üye statüsünde bulunması, bu noktada Fransa'daki Avrupa Parlamentosu seçim kampanyasının konuları arasında yer almanın önünü açmaktadır. Nitekim FKP'nin çıkarıldığı ilk propoganda broşüründe "Türkiye'de İnsan Hakları" konusuna bir tam sayfa ayrılmıştır. Böylece bu partinin tabanı ve ulaştığı yığınlar bir kez daha Türkiye'deki durum konusunda bilgilenmektedirler. Bu ise, Türkiye demokrasi güçleri ve dayanışma hareketi açısından duyarlı bir kamuoyu yaratmaya olanak sağlayıcı bir durumdur.

Her haldé, bu seçim kampanyaları, adaylardan kendi ülkeleri için savunukları kendi demokrasi anlayış ve değer ölçülerini en azından aday üye statüsünde bulunan Türkiye için de savunmalarını istemek açısından bir ortam ve fırsat yaratmaktadır. Yanı sıra bu kampanyalar süresince adaylarla kurulacak ilişkiler uzun erimli olarak o ülkelerdeki siyasi partiler ve Avrupa Parlamentosu üyeleriyle yakınlıklar sağlayabilir.

NELER YAPILABİLİR ?

Kuşkusuz ki her ülkede Avrupa Parlamentosu seçimlerine ilişkin seçim kampanyalarının özgün koşulları vardır. Bunların merkezi olarak

ele alınıp, hepsi için genel geçer değerlendirmeler ve yapılabilecek çalışmalar için yöntemler saptanması olanaklı değildir. Bu nedenle her ülkede dayanışma komiteleri o ülkelerdeki somut ve özgün koşul ve durumları kendileri değerlendirmelidirler. Bu değerlendirmeleri doğrultusunda da çalışma biçim ve yöntemlerini bulmalıdırlar. Ancak gene de kimi örnek çalışma biçim ve yöntemlerinin tüm bu ülkelerde kısmen, tamamen ya da daha başka biçim ve yöntemlerin katılımıyla yapılabileceği düşünülebilir. Bu nedenle salt örnek olmak üzere en azından şu çalışma biçim ve yöntemlerini dayanışma komiteleri göz önüne alabilirler: Seçimlere katılan partilerin tüm adaylarına AET aday üyesi Türkiye'deki durum hakkında bilgi veren ve seçim propogandalarında bu konuya değinmelerini temenni eden mektuplar gönderilebilir. Bu mektuplarda kendi ülkelerinde savundukları demokrasi anlayışları ve ölçütlerinin Türkiye için de geçerli olmasını savunmalarının gereğine işaret ederek istemde bulunulabilir. Aynı temde bu adaylar ile kişisel ilişkiler kurulup kendileriyle görüşülerek bu doğrultuda istemler sözlü olarak da yapılabilir. Böylece seçim toplantılarında yapacakları konuşmalarda ve yayınlayacakları propoganda yayınlarında Türkiye ve Türkiye'deki durumdan söz etmeleri sağlanabilir. Bu seçim toplantılarına katılan seçmenler arasında Türkiyedeki durumu anlatan yayınlar dağıtılması öngörülebilir. Özellikle sol partilerin toplantılarına yığınsal katılımlar örgütlenerek, buralarda pankartlar dövizler asılması ya da taşınması düşünülebilir. Dlanaklıysa belgiler atılabilir. Doğal ki böylesi etkinliklerin çoğaltılması o ülkelerdeki komitelerin yaratıcı buluşları ile olanaklaşacaktır. Bunlar salt örneklemelerdir.

Bu vesile ile çalışmalarınızda başarılar diler, saygılar sunarız.

Not _____ :
İlişikte "AET ve Avrupa Parlamentosu üzerine özet bir açıklama bilginize ve tetkikinize sunulmuştur.

Türkiye Demokrasi Güçleri
ile dayanışma komitesi

A D R E S :

33, Rue de la Grange aux Belles
75010 PARIS

AET VE AVRUPA PARLAMENTOSU ÜZERİNE
ÖZET BİR AÇIKLAMA

AET NEDİR ?

Avrupa Ekonomi Topluluğu'nun ya da diğer adıyla ORTAK PAZAR'ın fiilen yürürlüğe girişi 1 Ocak 1958 olmakla birlikte, temellerini soğuk savaş döneminde aramak gerekir.

16 Nisan 1948'de "Marshall yardımı" nı koordine etmek amacıyla 16 kapitalist Avrupa ülkesi Paris'te yapılan bir konferansta biraraya gelirler. Bu konferans sonucu Avrupa Ekonomik İşbirliği Örgütü(OECE) kurulur. Üç yıl sonra ise, yine Paris'te, 18 Nisan 1951'de, Avrupa Bakır-Çelik Topluluğu (CECA) Avrupa'da bakır ve çelik konusunda ekonomik işbirliği amacıyla kurulur. OECE ve CECA, AET'nin tohumlarını atmış olurlar. Nitekim, 30 Mayıs 1956'da CECA ülkeleri Venedik Konferansı AET fikrini ileri sürer. Sonunda da 24 Mart 1957 ünlü "Roma Antlaşması" AET'nin kuruluş bildirgesini oluşturur ve AET fiilen 1 Ocak 1958'de 6 ülke arasında yürürlüğe girer. (Fransa, Federal Almanya, İtalya, Belçika, Hollanda ve Luksemburg). AET'nin kurulmasıyla CECA -aynı ülkeleri içerdiği için- dağılır. OECE ise 14 Aralık 1960'da yerini OCDE'ye (Ekonomik Gelişme ve İşbirliği Örgütü) bırakır.

1969'da 1-12 Aralık günleri arası La Haye'de toplanan AET konferansı AET'nin genişlemesi ve özellikle İngiltere'nin katılmasını onaylar. Böylece 1 Ocak 1973'de İngiltere, İrlanda ve Danimarka AET'ye katılırlar. 1 Ocak 1981'de ise Yunanistan'ın katılımıyla bugünkü AET oluşumu ortaya çıkar.

GÜNÜMÜZDE AET ÜLKELERİ:

Bugün AET'ye şu ülkeler üyedir; FRANSA, FEDERAL ALMANYA, İTALYA, BELÇİKA, HOLLANDA, LÜKSENBURG, İNGİLTERE, İRLANDA, DANİMARKA ve YUNANİSTAN

Yakın şamada AET'ye PORTEKİZ VE İSPANYA'nın katılması sözkonusudur.

TÜRKİYE ise AET'ye aday üye statüsü ile ilişkilidir.

AVRUPA PARLAMENTOSU:

Avrupa Parlamentosu, AET ülkelerinde doğrudan seçilen üyelere oluşmaktadır. Bu parlamento için seçimler 10 ülkede de aynı gün yapılmaktadır. Seçimler nisbi temsil yöntemi ile yapılmakta ve böylece her ülkedeki tüm siyasi partilerin parlamento'ya üye gönderme olanağı söz konusu olabilmektedir.

AET'nin merkezi Brükselde olmasına karşın, Avrupa Parlamentosu çalışmalarını Fransa'nın Strasburg kentindeki Avrupa Konseyi sarayında yapmaktadır. Parlamento ayda bir kez toplanmaktadır. Avrupa Parla-

mentosunun kararları "tavsiye kararları" niteliğindedir. Bu kararların uygulanabilmesi Avrupa Parlamentosu Bakanlar Kurulunun onları benimsemesi ve onaylamasına bağlıdır. Avrupa Parlamentosu Bakanlar Kurulu çalışmalarını, toplantılarını, Brükselde yapmaktadır. Parlamentosunun kararları Bakanlar Kurulunun çalışmalarını yönlendirici bir değer taşımaktadır.

TÜRKİYE SOSYAL TAVSİYELER VE İZLENLER KURULU
TÜSTAV
TARİH ARAŞTIRMA VE DEĞERLENDİRME BÜYÜK BAŞKANLIĞI